

Sygn. akt I C 1259/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2015 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżonowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Litwińska – Bargiel

Protokolant: Edyta Szmigiel

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2015 roku w Dzierżonowie

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Sp. z o. o. w D.

przeciwko E. C.

o zapłatę kwoty 900 zł

Oddała powództwo

Sygn. akt I C 1259/15

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) Sp. z o.o. z/s w D. wniósł o zasądzenie od pozwanego E. C. kwoty 900 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 15 maja 2013 do dnia zapłaty, a nadto o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu.

Powód, na uzasadnienie swojego roszczenia, wskazał, iż prowadzi działalność brokerską. W dniu 10 stycznia 2013r. pozwany ponownie zawarł z powodową spółką umowę, w której zlecił prowadzenie sprawy o odszkodowanie, zadośćuczynienie i inne związku z wypadkiem w pracy z dnia 17 listopada 2010r. Pozwany udzielił także pisemnego pełnomocnictwa powodowej spółce tego samego dnia. Pozwany jednak bez ważnego powodu dnia 11 czerwca 2013r. wypowiedział zawartą umowę (dostarczono przez Poczta Polską dnia 13 czerwca 2013r.), co stało się podstawą do żądania zapłaty ulgi za przyjęcie, analizę i prowadzenie spraw (§ 8 ust. 1 umowy), jaka została udzielona pozwanemu przy zawieraniu umowy (§ 6 ust.4 umowy).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 10 stycznia 2013r. pozwany E. C. zawarł z (...) Sp. z o.o. – brokerem ubezpieczeniowym z siedzibą w D. umowę, na mocy której zleceniodawca powierzał zleceniobiorcy wykonanie czynności likwidacji szkody oraz dochodzenia roszczeń od osób i podmiotów zobowiązanych do naprawienia szkody, w tym zwłaszcza zakładów ubezpieczeń, w związku z wypadkiem w pracy z dnia 17 listopada 201(nieczytelny zapis). Zleceniodawca zobowiązał się zapłacić zleceniobiorcy wynagrodzenie w formie prowizji w wysokości 30% brutto otrzymanych odszkodowań, zadośćuczynień, zwrotu poniesionych kosztów, zapłaty za utracone korzyści, odsetek, świadczeń miesięcznych czy wypłacanych okresowo. Warunkiem podjęcia czynności było wpłacenie przez zleceniodawcę opłaty wstępnej za przyjęcie niniejszej sprawy w wysokości 920 zł. Jednocześnie zleceniobiorca udziela zleceniodawcy ulgi w wysokości 900 zł związanej z przyjęciem niniejszej sprawy. Opłata wstępna nie podlegała zwrotowi, stanowiła wynagrodzenie

zleceniobiorcy za analizę sprawy. W razie wypowiedzenia umowy w całości lub części przez zleceniodawcę był on zobowiązany do zapłaty kwoty udzielonej ulgi w wysokości 900 zł związanej za przyjęciem niniejszej sprawy. Umowa została zawarta na czas nieokreślony.

Jednocześnie pozwany udzielił powodowej spółce pełnomocnictwo do reprezentowania go procesie dochodzenia odszkodowań, zadośćuczynień i innych świadczeń na drodze pozasądowej i sądowej, w tym egzekucji, składania i odbioru oświadczeń, negocjowania i zawierania ugód, uzyskiwania i przetwarzania danych niezbędnych do wykonywania w/w czynności, odbioru wszelkich świadczeń wypłaconych w związku z wypadkiem w pracy z dnia 17 listopada 2010r.

Dowód:

- Umowa z dnia 10.01.2013r- k.11-12,
- Pełnomocnictwo z dnia 10.01.2013r. –k. 13.

W dniu 07 maja 2015r. strona powodowa wystawiła na nazwisko pozwanego fakturę VAT nr (...) na kwotę 900 zł tytułem wynagrodzenia za przyjęcie opracowanie i prowadzenie zlecenia- w związku z wypowiedzeniem umowy, z terminem płatności do 14 maja 2015r.

Dowód:

- Kserokopia faktury VAT nr (...) z 07 maja 2015r.-k.10.

Sąd Rejonowy zważył:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny, o czym stanowi art. 339 § 1 k.p.c. Na mocy art. 339 § 2 k.p.c. wydając wyrok zaoczny przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. W toku niniejszego procesu pozwany zachował postawę całkowicie bierną. Nie złożył odpowiedzi na pozew, nie stawił się także na rozprawie. W przedmiotowej sprawie spełnione zostały zatem powyższe przesłanki do wydania wyroku zaocznego. Jednocześnie w ocenie Sądu nie wystąpiły przesłanki pozytywne zawarte w treści 339 § 2 k.p.c..

Należy wskazać, że niezależnie od wynikającego z przytoczonego wyżej domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, Sąd ma każdorazowo obowiązek krytycznego ustosunkowania się do jego twierdzeń z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. W przypadku wątpliwości w tym przedmiocie, Sąd nie może wydać wyroku zaocznego, opierając się tylko na twierdzeniach powoda o okolicznościach faktycznych. Należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1998 roku, I CKU 85/98, LEX nr 1216211; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1997 roku, I CKU 115/97, LEX nr 1227454).

Zawarte w pozwie twierdzenia budziły poważne wątpliwości Sądu, wobec czego uznał on za konieczne przeprowadzenie postępowania dowodowego.

Niewątpliwie jest, iż strony zawarły umowę w dniu 10 stycznia 2013r. Przedmiotem tej umowy było wykonanie czynności likwidacji szkody oraz dochodzenia roszczeń od osób i podmiotów zobowiązanych do naprawienia szkody, w tym zawłaszcza zakładów ubezpieczeń, w związku z wypadkiem w pracy z dnia 17 listopada 2010, jakiego doznał pozwany.

Umowa brokerska stanowi umowę nienazwaną, zaliczaną w doktrynie do katalogu umów o pośrednictwo. Powód jest zatem pośrednikiem ubezpieczeniowym. Ustawa z dnia 22 maja 2003 roku o pośrednictwie ubezpieczeniowy

wprowadza w art. 2 legalną definicję pośrednictwa ubezpieczeniowego, które polega na wykonywaniu przez pośrednika za wynagrodzeniem czynności faktycznych lub prawnych związanych z zawieraniem lub wykonywaniem umów ubezpieczenia. Regulacja ustawowa ogólną konstrukcją pośrednictwa doprecyzowuje katalogiem czynności brokerskich (art. 4 pkt 2 w/w ustawy), stanowiąc że działalność brokerska polega na podejmowaniu przez brokera czynności w imieniu lub na rzecz podmiotu poszukującego ochrony ubezpieczeniowej, polegających na zawieraniu lub doprowadzaniu do zawarcia umów ubezpieczenia, wykonywaniu czynności przygotowawczych do zawarcia umów ubezpieczenia oraz uczestniczeniu w zarządzaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia, także w sprawach o odszkodowanie, jak również na organizowaniu i nadzorowaniu czynności brokerskich.

Z ustawy wynika także odpłatny charakter pośrednictwa (wspomniany art. 2). Przy czym ustawodawca nie wyjaśnia, o jaką formę wynagrodzenia chodzi i kto obowiązany jest je uiszczać. Nie czynią tego również przepisy innych ustaw, w szczególności zawarte w kodeksie cywilnym. Znajdą tu zatem zastosowanie reguły przyjęte w obrocie, ustalone zwyczaje oraz postanowienia umowne (art. 56 k.c.). W praktyce zatem, strony mogą swobodnie kształtować ten element łączącej ich umowy.

W przedmiotowej sprawie powodowej spółce należało się wynagrodzenie prowizyjne oraz opłata wstępna za przyjęcie sprawy w wysokości 920 zł. Opłata wstępna nie podlegała zwrotowi, stanowiła bowiem wynagrodzenie powoda za analizę sprawy. Jednocześnie pozwanemu została udzielona ulga w wysokości 900 zł, która w razie wypowiedzenia umowy w całości lub części po przyjęciu sprawy przez powoda zostaje anulowana, a pozwany był obowiązany do zapłaty kwoty udzielonej ulgi.

Powód powołał się, iż przyjął sprawę, a pozwany wypowiedział umowę bez ważnych powodów pismem z dnia 11 czerwca 2013r., otrzymanym przez niego w dniu 13 czerwca 2013r. Jednocześnie powód nie przekłada tego pisma pozwanego o wypowiedzeniu umowy. Ciężar dowodowy we wskazanym zakresie spoczywał bowiem na stronie powodowej. Zgodnie bowiem z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. Normie tej w warstwie procesowej odpowiadają art. 3 k.p.c., zgodnie z którym strony zobowiązane są przedstawiać dowody i art. 232 k.p.c., według którego strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z jakich wywodzą skutki prawne.

Strona powodowa – zdaniem Sądu - nie udowodniła, że ziszczył się warunek umożliwiający domagania się zwrotu udzielonej prowizji w kwocie 900 zł, tj. wypowiedzenie umowy przez pozwanego. Nie świadczy o tym ponad wszelką wątpliwość fakt wystawienia faktury przez powoda na kwoty 900 zł tytułem wynagrodzenia za przyjęcie, opracowanie i prowadzenie zlecenia- w związku z wypowiedzeniem umowy. Niniejszy dokument jako dokument prywatny stanowi tylko dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 k.p.c.). Faktura ta stanowi jedynie potwierdzenie, iż została ona sporządzona. Nie przedłożono przy tym żadnego dowodu jej nadania oraz brak jest też jakiegokolwiek potwierdzenia, że pozwana fakturę tą otrzymała. Wątpliwości Sądu budzi przede wszystkim znaczny wpływ czasu, jaki upłynął od dnia rzekomego wypowiedzenia umowy do dnia wystawienia faktury. W takim stanie Sąd uznał, iż brak jest miarodajnych dowodów świadczących o wypowiedzeniu umowy przez pozwanego.

Na podstawie załączonych do sprawy dokumentów Sąd nie jest w stanie stwierdzić czy pozwana posiadała w ogóle jakiegokolwiek nieuregulowane zadłużenie wobec powoda. Na uzasadnienie żądania strona powodowa przedłożyła jedynie umowę z dnia 10 stycznia 2013r. wraz z pełnomocnictwem. Dowód ten potwierdza jedynie istnienie stosunku zobowiązaniowego pomiędzy stronami. Nie przedstawiła natomiast żadnych dokumentów świadczących o wypowiedzeniu tej umowy, a tym samym ziszczeniu się warunku naliczenia dochdzonego zobowiązania przez powoda.

Sąd pomógł dowód z przesłuchania przedstawiciela strony powodowej zgłoszone na okoliczność przedmiotu, podmiotu oraz treści umowy, daty i miejsca jej zawarcia, przebiegu realizacji umowy. Te okoliczności nie budziły wątpliwości Sądu. Natomiast ewentualne rozszerzenie tezy dowodowej na okoliczności dotyczące sposobu i miejsca rozwiązania umowy łączącej strony, należałoby oddalić jako spóźnione w świetle regulacji zawartej w art. 207 § 6 i art. 217 § 1-3 w zw. z art. 6 § 2 k.p.c.

Wskazać w tym miejscu należy, że strona powodowa jest przedsiębiorcą. Z tych względów powinna być świadoma zasad prowadzenia procesu cywilnego i występowania w nim w charakterze strony aktywnej. Przypomnieć jednak wypada, iż strona powodowa nie może się powoływać przed Sądem na dokumenty, nawet gdyby ich treść była znana stronie pozwanej, jeżeli nie zostały przedstawione jako dowody w sprawie. Przedstawienie dowodów w rozumieniu art. 3 k.p.c. i art. 232 k.p.c. oznacza w wypadku dowodów z dokumentów po prostu ich złożenie do akt sprawy w załączeniu do pisma procesowego albo podczas rozprawy. Zatem strona powodowa będąca profesjonalnym uczestnikiem obrotu powinna wykazać się należyłą aktywnością dowodową i w zakresie dokumentów przedłożyć je Sądowi wraz z pozwem.. Zaniechanie strony powodowej w tym zakresie może tylko zadziałać na jej niekorzyść.

Mając więc na uwadze, że strona powodowa nie udowodniła istnienia dochodzonych wierzytelności, należało powództwo oddalić.